

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP071 Тренінг з економіки Training in Economics
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Економіка
Семестр	3 (на базі повної загальної середньої освіти) 5 (на базі базової середньої освіти)
Курс	2 (на базі повної загальної середньої освіти) 3 (на базі базової середньої освіти)
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих на заняттях з економіки підприємства, економічного аналізу, планування та організації діяльності підприємства, бухгалтерського обліку, економіки та нормування праці.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=93
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач, спеціаліст I категорії Цибань Анжела Олександрівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: angelitka.z@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop1_e.pdf http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop124_e.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники господарюючих суб'єктів. СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання. СК 6. Здатність вирішувати професійні завдання з організації діяльності окремих підрозділів суб'єктів господарювання. СК 10. Здатність самостійно виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення при аналізі конкретних ситуацій економічного характеру. СК 11. Здатність відповідно до поставлених завдань

	<p>обирати відповідний інструментарій для аналізу соціально-економічних явищ.</p> <p>СК 12. Здатність до використання знань фундаментальних розділів математики при розв'язуванні задач економічного змісту.</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.</p> <p>РН 4. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій.</p> <p>РН 5. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань.</p> <p>РН 7. Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня.</p> <p>РН 9. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.</p> <p>РН 10. Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 180</p> <p>Кількість кредитів – 6</p> <p>Кількість лекційних годин – 0</p> <p>Кількість практичних занять – 60</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	<p>Вербальні методи (пояснення, дискусія, бесіда); наочні методи (презентація, ілюстрація, проведення самостійних спостережень); практичні методи (розв'язування практичних завдань та ін.); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах); кейс-метод (вирішення ситуацій, проблемних завдань); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).</p>
Зміст дисципліни	
Тема 1. Загальна оцінка фінансового стану підприємства	<p>Ознайомлення з основними джерелами інформації для аналізу фінансового стану. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз динаміки валюти балансу фірми. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.</p>
Тема 2. Аналіз агрегованого балансу підприємства	<p>Визначення структури активів і пасивів агрегованого балансу. Розрахунок показників динаміки активів і пасивів агрегованого балансу. Аналіз структурної динаміки активів та пасивів підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.</p>

Тема 3. Аналіз структури оборотних на необоротних активів підприємства	Розрахунок показників структури оборотних та необоротних активів підприємства. Аналіз структури активів підприємства. Аналіз структури оборотних активів. Аналіз структури необоротних активів. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 4. Аналіз дебіторської заборгованості підприємства	Оцінка складу та структури дебіторської заборгованості підприємства. Аналіз відносних показників дебіторської заборгованості. Розрахунок показників майнового стану. Аналіз майнового стану фірми. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 5. Аналіз відносних показників майнового стану підприємства	Визначення показників майнового стану. Аналіз майнового стану фірми. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 6. Аналіз структури пасивів та власного капіталу підприємства	Аналіз структурної динаміки пасивів підприємства. Аналіз структури власного капіталу підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 7. Аналіз кредиторської заборгованості	Аналіз структури позичених коштів підприємства. Аналіз складу і структури кредиторської заборгованості підприємства. Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства	Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості підприємства. Аналіз відносних показників фінансової стійкості підприємства. Оцінка фінансової стійкості з позицій витрат, пов'язаних з зовнішніми джерелами фінансування. Оцінка фінансової стійкості за критерієм стабільності джерел покриття запасів. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 9. Аналіз ліквідності балансу підприємства	Проведення розподілу активів підприємства за ознакою ліквідності. Проведення розподілу пасивів підприємства за ознакою терміновості погашення. Аналіз ліквідності балансу підприємства. Визначення узагальнюючого показника ліквідності балансу. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 10. Оцінка платоспроможності підприємства	Розрахунок відносних показників ліквідності. Визначення показників платоспроможності підприємства. Аналіз відносних показників ліквідності та платоспроможності підприємства. Визначення типу ліквідності та платоспроможності підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.

Тема 11. Аналіз грошових потоків підприємства	Аналіз динаміки обсягу та структури вихідного грошового потоку. Аналіз динаміки обсягу та структури чистого грошового потоку. Оцінка рівня збалансованості та рівномірності формування грошових потоків підприємства. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 12. Аналіз ділової та ринкової активності підприємства	Аналіз динаміки загальних показників господарської діяльності підприємства. Перевірка виконання золотого правила економіки. Аналіз ефективності використання ресурсів підприємства фірми. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 13. Діагностика ймовірності банкрутства	Розрахунок окремих параметрів Z-показника. Оцінка ймовірності банкрутства на основі Z-рахунку Альтмана. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства за моделлю Ліса. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 14. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	Оцінка фінансового стану методом суми місць та відстаней. Комплексне рейтингове оцінювання у порівнянні з умовним еталоном суб'єктом господарювання. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагиат, самоплагиат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Диференційний залік у кінці семестру за результатами поточної успішності (у формі підсумкового модульного контролю)

Система оцінювання
Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на поточний контроль та семестровий контроль . Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі диференційного заліку (у формі підсумкового модульного контролю)

Розрахунок підсумкової оцінки

Для предметів із заліком: Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (S). Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить 1.

Формула: $O=S \times 1$

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Виконання практичних завдань на семінарських заняттях (14 x 4 бали)	54
Модульні контрольні роботи (2 x 7 балів)	14
Індивідуальна самостійна робота (презентація)	15
Індивідуальна самостійна робота (розрахункова робота)	15
Разом	100

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної роботи

Критерії оцінювання практичних робіт

4 бали – робота виконана самостійно і в повному обсязі, усі завдання реалізовані відповідно до методичних вимог, розрахунки проведені правильно із застосуванням коректних формул і методик, таблиці та діаграми побудовані коректно й наочно відображають результати, висновки змістовні та обґрунтовані, мають аналітичну цінність, відображають проблематику діяльності підприємства й причинно-наслідкові зв'язки.

3 бали – робота виконана самостійно і майже в повному обсязі, у розрахунках допущено окремі несуттєві помилки, формули та методики застосовані правильно, таблиці й діаграми побудовані з незначними недоліками, аналітичні висновки наявні та логічні, але частково поверхові й недостатньо глибокі.

2 бали – робота виконана частково або з суттєвими помилками, завдання реалізовані неповністю, частина розрахунків некоректна через неправильне застосування формул чи методик, таблиці та діаграми подані вибірково або оформлені з порушеннями, висновки короткі, описові, без достатньої аналітичної цінності й без відображення причинно-наслідкових зв'язків.

1 бал – робота виконана несамотійно або в мінімальному обсязі, завдання здебільшого не реалізовані, розрахунки відсутні або мають значні помилки, формули застосовані некоректно, таблиці та діаграми відсутні або не відповідають даним, висновки відсутні чи формальні, без аналітичної цінності.

Критерії оцінювання модульних робіт:

Модульна контрольна робота оцінюється у 7 балів і складається з комплексного практичного завдання (задачі), що охоплює всі теми модуля.

6–7 балів – завдання виконано повністю; усі розрахунки показників проведено правильно за поданими формулами; аналітична таблиця заповнена, включно з показниками динаміки; висновки чітко сформульовані, містять логічний аналіз результатів і оцінку діяльності підприємства за аналізований період; робота структурована, оформлення відповідає вимогам, відсутні суттєві помилки.

4–5 балів (достатній рівень) – завдання виконано в основному; більшість розрахунків правильна, але є окремі неточності у формулах або проміжних обчисленнях; аналітична таблиця заповнена, проте можливі окремі пропуски або дрібні помилки в показниках; висновки сформульовані, але частково поверхові або не повністю пов'язані з розрахунками; оформлення здебільшого відповідає вимогам.

2–3 бали (задовільний рівень) – завдання виконано частково; значна частина розрахунків містить помилки або відсутня; аналітична таблиця заповнена неповністю, показники динаміки подані уривчасто; висновки короткі, фрагментарні або не підкріплені результатами; структура роботи має недоліки, є численні помилки в оформленні.

0–1 бал (низький рівень) – завдання практично не виконано: відсутні основні розрахунки або аналітична таблиця; показники динаміки не розраховані; висновки відсутні або не відповідають змісту; робота неструктурована, оформлення не відповідає вимогам.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (розрахункової роботи):

13–15 балів – робота подана вчасно, виконана у повному обсязі, комплексна розрахункова задача розв’язана правильно, розрахунки проведені послідовно й логічно з наведенням необхідних формул, студент упевнено працює з цифровими даними, обґрунтовує отримані результати та формує самостійні висновки, оформлення відповідає встановленим вимогам.

9–12 балів – робота подана вчасно, комплексна розрахункова задача виконана повністю, проте є окремі помилки у розрахунках або висновках, формули застосовані правильно, розрахунки загалом логічні та послідовні, оформлення здебільшого відповідає вимогам, допускаються несуттєві недоліки.

5–8 балів – робота подана із затримкою або виконана частково, комплексна розрахункова задача виконана не в повному обсязі та містять грубі помилки у розрахунках, студент допускає суттєві помилки у відтворенні послідовності, логічності дій, формули наводяться частково, висновки поверхневі або відсутні, оформлення має помітні недоліки.

0–4 бали – робота виконана частково або не відповідає завданню, більша частина комплексної розрахункової задачі розв’язана неправильно, відсутня логіка і послідовність у розрахунках, формули майже не застосовуються, висновки відсутні, оформлення не відповідає вимогам, порушено терміни подання.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (мультимедійна презентація)

13–15 балів – зміст презентації відповідає обраній темі; тема та її ключові положення повністю розкриті; інформація подана логічно, структуровано; дотримано вимог щодо технічного і естетичного оформлення слайдів; текстова інформація доповнена малюнками, таблицями, графіками; робота є оригінальною, виконана творчо і самостійно; представлення презентації доповнено виступом студента, доповідь є зрозумілою, аргументованою, підкріплена матеріалами слайдів презентації; доповідач вільно орієнтується в темі дослідження, швидко відповідає на поставлені питання аудиторією.

9–12 балів – презентація розкриває обрану тему не в повному обсязі; наявна інформація яка опосередковано пов’язана з темою дослідження; структура роботи не витримана; деякі висновки є необґрунтованими; презентація візуально приваблива, однак слайди однотипні; слайди містять інформацію переважно у текстовій формі, кількість таблиць, графіків, рисунків невелика; робота виконана самостійно, але відсутній елемент творчості; представлення презентації доповнено виступом студента; доповідь є поверхневою, неповно представляє результати роботи; доповідач не на всі питання знаходить переконливі відповіді.

5–8 балів – презентація частково розкриває тему; більшість матеріалів не стосуються теми дослідження; інформація подана лише у текстовій формі та носить суто теоретичний характер; малюнки, таблиці, графіки, діаграми в презентації відсутні; робота не відповідає вимогам за обсягом та оформленням, важко сприймається; логіка викладення матеріалу на слайдах порушена; представлення презентації або відсутнє або доповнено виступом студента, що практично не орієнтується в темі, не може дати відповіді на питання аудиторії.

0-4 бали – тема презентації нерозкрита, оформлення не відповідає вимогам, грубо порушено терміни здачі та представлення презентації.

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

- 1.Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 392 с.
- 2.Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
3. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз: навч. Посібник. Електрон. вид. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
- 4.Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
5. Єршова Н. Ю. Економічний аналіз: навч. Посібник. Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Електрон. текст. дані. Харків, 2023. 190 с.
- 6.Косова Т. Д. Організація та методика економічного аналізу: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 528 с.
- 7.Міщук Г. Ю., Джигар Т. М., Шишкіна О. О. Економічний аналіз: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
- 8.Черниш С. С. Економічний аналіз. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.
- 9.Школьник І. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. / За заг. ред. Школьник І.О. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.
10. Шубіна С. В., Мирошник О. Ю., Швадченко В. О. Фінансовий аналіз: практикум. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.
11. Яркаїна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і допов. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.
12. R. Preston McAfee, Tracy Lewis, Donald J. Dale Introduction to Economic Analysis 347 p. URL: https://my.uopeople.edu/pluginfile.php/57436/mod_book/chapter/37625/ECON1580-Intro_Economic_Analysis.pdf
13. Thomas R. Robinson, Hennie van Greuning, Elaine Henry, Michael A. Broihahn. International financial statement analysis. CFA Institute. Published by John Wiley & Sons, Inc. 864 p. URL: <https://books.mec.biz/tmp/books/G2L68QLOCEX7RSFY1UU1.pdf>